නර්තනය - 10 ශ්‍රේණිය

(පළමු වාරය)

The National e-learning Portal for the General Education

හෝමාගම අධ්‍යාපන කලාපය
ස්වයං අධ්‍යයන ඉගෙනුම් අත්වැල
නර්තනය
10 ශ්‍රේණිය

ඒකකය - **4.1.1.** නිර්දිෂ්ට ජන කවි ගායනාවල පසුබිම විස්තර කරමු
පැවරුම් අංක - **02**

- **ජන කවි යනු ,**
  - ජනතාව අතරේ ම ඇති වී ඔවුන් අතරේම ආරක්ෂා වී පැවත කවි කවි ජන කවි ලෙස හැඳින්වේ
  - ජන කවි වල ලක්ෂණ
  - කතුවරයෙකු නොමැතිවීම
  - මොවුන්ගේ ජීවන වෘත්තීන් හා බැඳී පැවතීම

    උදා :- ගොයම් ,පැල්
    පතල්, ගැල්
  - ජනයාගේ දිවියට බෙහෙවින් සමීප අදහස් ජන කවි ලෙස නිර්මාණය වීම

බුදුන් ට දෙවියන්ට ඇති භක්තිය

උදා :- **i.** උදයට පායන හිරු දෙවියන්ටයි ....
ii. වාරම් වාරම් ඉර සඳ දෙවි අතින්..............
iii. බුද්ධං සරණේ සිරස දරා දරා ගෙන..............

දුක් කම් කටොලු

උදා :- **i.** පතල් කවි
ඉන්නේ දුම්බරයි මහා කලු ....
ii. පැල් කවි
දුප්පත් කමට ගොන් බැඳගෙන දක්කනවා.

විනෝදාස්වාද

උදා :- කළ ගෙඩි කවි (වතේ ඒ පුන් සඳ)
ගොයම් කවි (උඩහා ගෙදර රං කිරි)

<u>වන්නම් වල සංස්කෘතික පසුබිම</u>

- ගායනය සඳහා රචනා වී ඇත
- සම්ප්‍රදායන් තුනට ම තුනටම පොදු වූ අංගයකි
- උඩ රට හා සබරගමු වන්නම් විනෝදාස්වාදය සඳහා ද පහත රට වන්නම් ආගමික භක්තිය මුල් කොට ගෙන නිර්මාණය වී ඇත .
- දෙවියන් විවිධ වස්තූන් සිද්ධි**,**මනං කල්පිත දේවල් ආදිය පිළිබඳ වන්නම් වලින් වර්ණනා විස්තර කෙරේ.
- මෙම වන්නම් පසු කාලයේ නර්තනය සඳහා යොදා ගෙන ඇත

උදා:- උඩරට වන්නම්
සිංහරාජ වන්නම
සැවුලා වන්නම

<u>රබන් කවි</u>

- දේශීය අවනද්ද භාණ්ඩයකි.
- එක් මුහුණතක් ඇත.
- එකැස් බෙරය නමින්ද හඳුන්වයි.
- ආතත ඝනයට අයත්ය.

රබන් වර්ග

බංකු රබාන	විරිඳු රබාන	කරකවන රබාන	අත් රබාන
i.අවුරුදු සමයේ **ii.**මංගල උත්සවවල **ii.**පෙරහැර වල වාදනය කරයි.	**i.**විරිඳු ගායනයට	**i.**නර්තන අංගයන් සඳහා	**i.**සුවිසිවිවරණ

❖ රබාන විනෝදාස්වාදය, පූජාර්ථය, සන්නිවේදන අවස්ථා සඳහා යොදා ගන්නා රබන් නර්තනය සඳහා රබන් කවි යොදා ගනී.
උදා:- නන් උතුම් පෙම්බර ගුණ රුසිරු රබානා

චාමර කවි

- පවන් සැලීම හෙවත් සෙමෙර සැලීම ඇසුරින් නිර්මාණය වූ කවි විශේෂයකි.
- රාජ සභාව ඇසුරින් බිහි වී ඇත.
- ගැමි ජීවිතය හා බැඳි නොපැවතීම නිසා අතීතයේ බුද්ධ, දේව, රාජ ප්‍රශස්ති යොදා ගෙන ඇත.

ජය ජය සිංහ නරේන්ද්‍රා - රක්ෂ රක්ෂ
ජය ජය සිං සුරේන්ද්‍රා
ජය ජය සිංහ සුරේන්ද්රා - රක්ෂ රක්ෂ
ජය ජය කන්ද සුරින්දා

- පසු කාලීනව විවධ නාද මාලා තාලරූප අනුව කවිද නිර්මාණය කොට ඇත.

නියඳ කෙඳි යොදාගනී

ඔන්චිලි වාරම් කවි.

- අවුරුදු කාලයේ ජන ක්‍රීඩාවක් ආශ්‍රයෙන් බිහිවී ඇත.
- විනෝදාස්වාදය සඳහා ඔන්චිලි වාරම් ගායනය කරයි.
- වයස් සීමාවක්, ගැහැණු, පිරිමි භේදයක් නොමැත.
- සාමූහික ජන ක්‍රීඩාවක් වන අතර සතුට, දරා ගැනීම, අභියෝගවලට මුහුණ දීම ආදී හැකියාවන් ප්‍රදර්ශනය කරයි.
- ඔන්චිලි වාරම් ආසාතාත්මක අනාසාතාත්මක ලෙස ගායනය කරයි.
- ගුණ තුන් සරණේ කවි භාවිතා කරයි.

    ඉහළට යනකොට පපුවයි දන්නේ
    පහළට හනකොට නිවිලයි එන්නේ
    පොල්ලක් පැත්තට පුදුම නොවන්නේ
    පත්තිනි දෙවියෝ අප රැක දෙන්නේ

- ඔන්චිලි වර්ග - කතුරු ඔන්චිල්ලා , කුඩු ඔන්චිල්ලා
  රුහැන් ඔන්චිල්ලා ,බඹර ඔන්චිල්ලා
  වැලි ඔන්චිල්ලා ,කඹ ඔන්චිල්ලා

නමස්කාර ගායනා

- ත්‍රිවිධ රත්නය කෙරේ ගෞරව පෙරදැරිව ගායනා කරයි.
- පාලි භාෂාවෙන් ලියා ඇත.
- විලම්භ ලයෙන් අනාසාතාත්මකව ගායනා කරයි.
- දේශීය ශාන්ති කර්ම ආරම්භයේදී නමස්කාර ගාථා ගායනය සුවිශේෂී ලක්ෂණයකි.

උදා:- සම්මා සම්බුද්ධ ඥාණෙන -සම්මා සම්බුද්ධ දේසනා
සම්මා සම්බුද්ධ ලොකස්මිං - සම්මා සම්බුද්ධ තේ නමෝ

ටීකා සීපද

- ගද්‍ය පද්‍ය ලක්ෂණ වලින් යුත් ගායනා විශේෂයක් නිසා ටීකා සීපද නම් වේ.
- ආසාතාත්මක හා අනාසාතාත්මක යන ලක්ෂණ දෙකම භාවිත වේ.

  උදා:- ටීකාව (අනාසාතාත්මක)

  තවද ඌරන්ට, ගොනුන්ට, මුවන්ට, හාවුන්ට වෙඩි තියන්නට වල්පාරක් දිගේ.

  සීපදය

  හෙමින් හෙමින් මම ගේකට යන කලට.
- හාස්‍ය උත්පාදනය, උපහාසාත්මක බව, විනෝදාස්වාදය අරමුණු කොට ගෙන ඇත.

කාර්ය පත්‍රිකා

I.ජන කවිය යන්න හඳුන්වන්න.
II.ජන කවිවල ලක්ෂණ 2ක් ලියන්න.

....

....

III.උඩරට වන්නම පිළිබඳ වාක්‍ය 3ක් ලියන්න.

....

....

....

IV.ඔන්චිලි පැදීමේදී පුද්ගලයන් තුල ගොඩනැගෙන පෞරුෂ වර්ධන ලක්ෂණ මොනවාද**?**
V.එක් මුහුණතක් ඇති වාද්‍ය භාණ්ඩයක් නම් කරන්න.
VI. පූජාර්ථය සඳහා අත් රබාන භාවිතාවන අවස්ථා 2ක් ලියන්න.
VII. ගද්‍ය හා පද්‍ය කොටස් ඇතුලත් ගායනා විශේෂය කුමක්ද**?**
VIII. ඔබ දන්නා නමස්කාර ගාථාවක් ලියන්න.
IX. වන්නම්**,** රබන්**,** ඔන්චිලි**,** චාමර**,** ටීකා**,** නමස්කාර යන ගායනා අනාගාතාත්මක ආගාතාත්මක ලෙස වෙන් කරන්න.